

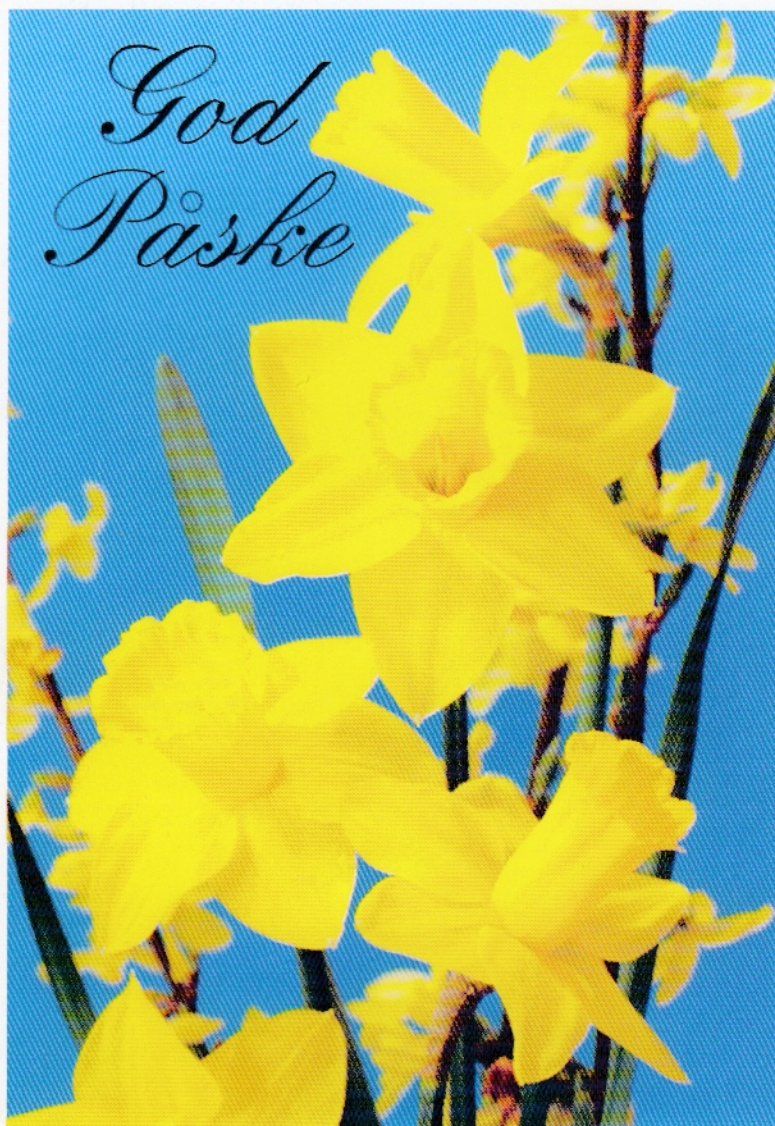
TELE

P
E
N
S
J
O
N
I
S
T
E
N

Nr. 1

1998

25.årgang



MEDLEMSBLAD FOR TELEPENSJONISTENES LANDSFORBUND


Adresse:
Telepensjonistenes Landsforbund
Postboks 6701 St. Olavs plass, 0130 Oslo
Telefon 22 77 87 12

Landsstyret

Leder	Henrik Jørgensen, Ammerudgrenda 165, 0960 Oslo	22 25 20 20
Nestleder	Björg Avnskog, Erleveien 30, 5030 Landås	55 28 08 20
Sekretær	Odd Kjølstad, Trygve Ryensvei 35, 0680 Oslo	22 29 12 83
Kasserer	Ellen Hanssen, Gamborgsvei 2, 3022 Drammen	32 82 29 50
Styremedlemmer	Tor Andreassen, Tandstadveien 22, 3140 Borgheim Arne Kristensen, Larsbråtveien 1, 0674 Oslo Aasta Vagle, Syftesokveien 13, 4046 Hafslund	33 38 67 75 22 32 30 12 51 59 04 94
Vararepresentanter	Elsa Jervan Håker, Skolegt. 18 a, 9400 Harstad Astri Jodalen, Øvreveien 33, 2900 Fagernes Johanne Marie Soknes, Grimstadgt. 28, 0464 Oslo	77 06 60 71 61 36 00 59 22 18 09 05
Revisorer	Kjell Berglie, Selvbyggerveien 127, 0591 Oslo Rolf Sandaker, Prost Holsviksvei 38, 1347 Hosle	22 65 30 05 67 14 10 20
Varamann	Reidun Sandnes, Terrasseveien 96, 0682 Oslo	22 26 49 80

Telepensjonisten kommer ut 4 ganger i året

Redaktør Liv Ulsbøl, 2 Strømterrasse 9, 3046 Drammen tlf. + fax: 32 83 23 48

Trykk:  Falch Hurtigtrykk, Oslo 9516 www.falch.no
Opplag: 3100

Frist for innlegg til neste nr.: 1. mai 1998

Info:

Medlemstall pr. 31/12-97

Forbundskontoret har mottatt rapport fra alle 35 lokalforeningene om medlemstall pr. 31/12-97, adresseforandringer, tilgang/avgang m.v. Medlemstall for den enkelte forening framgår nedenfor.

Forening	Antall medl.	Forening	Antall medl.	Forening	Antall medl.
Arendal	49	Levanger	30	Sentr. enheter	238
Bergen	358	Lillehammer	70	Skien	85
Drammen	96	Lillestrøm	61	Sogn og Fjordane	81
Gjøvik	62	Lofoten	42	Stavanger	128
Glåmdal	55	Molde	52	Steinkjer	60
Gudbrandsdal	34	Namsos	37	Tromsø	91
Hamar	76	Nord-Østerdal	30	Trondheim	242
Haugesund	94	Ofoten/Sør-Troms	105	Tønsberg	139
Helgeland	54	Oslo	633	Valdres	51
Kristiansand S.	107	Ringerike	38	Østfold	140
Kristiansund N.	84	Salten	98	Ålesund	83
Larvik	34	Sandefjord	38	Sum pr. 31/12-97	3675

Totalt antall medlemmer er altså 3675 pr. utgangen av 1997. Dette er en nettoøkning på 249 medlemmer (= 7,3 %) i forhold til medlemstallet pr. 31/12-96. I løpet av 1997 ble det opprettet 2 nye foreninger, Gudbrandsdal og Lillestrøm, med tilsammen 95 medlemmer.

Vi vil takke alle foreninger for samvittighetsfull gjennomgåelse og retting av medlemslistene. Det sentrale medlemskartoteket er nå meget godt ajourført, noe som er en stor fordel bl.a. for distribusjon av "Telepensjonisten" til medlemmene.

Vi oppfordrer foreningens styrer til å sende regelmessige meldinger på fastsatt blankett til forbundskontoret om endringer i medlemsmassen.

Hilsen forbundssekretæren

Etter Stortingsvalget



Hva mente de politiske partier før stortingsvalget, og hvilke holdninger har de etter valget når det spesielt gjelder pensjonistenes økonomiske vilkår?

Situasjonen før valget kan beskrives med referanse til en paneldebatt 2. juni 1997 i Drammens gamle teater under landsmøtet i Norsk Pensjonistforbund (NPF). Tema var: «Pensjonistenes status i dagens og morgendagens velferdssamfunn». Panelet bestod av følgende representative deltakere:

Sosialminister Hill-Marta Solberg	(A)
Partileder Carl I. Hagen	(Fr.p)
Partileder Valgerd Svarstad Haugland	(Kr.F)
Partileder Kristin Halvorsen	(SV)
Eldrepolitisk talsmann Leon Bodd	(V)
Partileder Aslak Sira Myhre	(RV)
Stortingsrepresentant Annelise Høegh	(H)
Stortingsrepresentant Eva Lian	(Sp)
NPFs leder Einar Strand	

Mot slutten av debatten ble alle partirepresentantene avkrevd en kort redegjørelse for partiens standpunkter til forslag om endringer i pensjonistenes økonomiske vilkår. Fra samtlige partirepresentanter med unntak av representantene for Arbeiderpartiet og Kristelig Folkeparti, kom det erklæringer om at pensjonistenes rettigheter ikke skulle endres i negativ retning.

Arbeiderpartiets representant sa at partiet står fast på linjen fra «Velferdsmeldingen»: Pensjonistenes avgifts- og skattemessige forhold skal gradvis bringes på linje med «vanlige» skatteyttere. I klartekst betyr dette at særfradraget for skatt fra fylte 67 år skal trappes gradvis ned til null og folketrygdavgiften for pensjonister skal gradvis økes fra 3% til 7,8%. Fra Kristelig Folkepartis representant ble det uttalt at partiet går inn for en «solidaritetslinje» mellom pensjonistgruppene der pensjonister med lave inntekter skal tilgodeses på bekostning av pensjonistene med høyere inntekter.

Etter stortingsvalget og regjeringsskiftet er det Kristelig Folkepartis linje som har slått igjennom. Et forslag opprinnelig fremlagt av Jagland-regjeringen om å senke særfradraget i skatt for pensjonister fra kr. 17.400,- til kr. 12.000,- er vedtatt i Stortinget. Og Stortinget har vedtatt å øke minstepensjonene med kr. 12.000,- pr. år etter forslag fra Bondevik-regjeringen.

Sistnevnte vedtak må ønskes velkommen som et positivt bidrag til økning av minstepensjonene mot NPFs mål, som er 2 ganger Grunnbeløpet i Folketrygden, for tiden kr. 85.000 pr. år. Førstnevnte vedtak derimot, har som konsekvens at 200.000 pensjonister, som eneste gruppe i innværende år, får en skatteskjerpelse på ca. kr. 1.600. Ved å ikke stemme mot dette forslaget i stortingsbehandlingen, har en rekke partier begått løftebrudd.

Det er forstemmende at partiledelsen i Kristelig Folkeparti har måttet gi store konsesjoner til sin ungdomsfraksjon, den gruppe som har ført an i hetsen mot de såkalte «rike» pensjonister. Det er noe av et tankekors at Kristelig Folkeparti, av alle, står for den mest lumske strategien overfor pensjonistene, en strategi som legger opp til en kalkulert splittelse for dermed å svekke våre forsøk på å skape en felles front mot de krefter som arbeider for å frata pensjonistene deres opparbeidede rettigheter.

Henrik Jørgensen

Skatteøkning for pensjonister

I diskusjon med noen andre gamlinger forleden kveld om skatteøkningen for pensjonister, viste det seg at de fleste manglet faktiske kunnskaper om hvem som hadde sørget for skatteøkningen. Kanskje en kort repetisjon kan være av interesse også for Telepensjonistens lesere.

I Ot.prp. nr. 1 for 1997-98, side 9, kan vi lese at Finansdepartementet, altså regjeringen, foreslår at særfradraget for alder reduseres fra 17.640 kroner til 12.000 kroner med virkning fra inntektsåret 1998.

Innst. O. nr. 5 for 1997-98, side 8, kan vi lese om innstillingen fra Finanskomiteén. La meg først minne om at finanskomiteén har 19 medlemmer som fordeler seg med 7 fra Arbeiderpartiet, 3 fra Kristelig Folkeparti som også har formannen Gunnar Lie, 3 fra Fremskrittspartiet, 3 fra Høyre, 1 fra Senterpartiet, 1 fra Sosialistisk Venstreparti og 1 fra Tverrpolitisk Folkevalgte (Steinar Bastesen). Arbeiderpartiet og regjeringspartiene (Kristelig Folkeparti, Senterpartiet og Venstre) sluttet seg uten videre til forslaget om redusert fradrag for alder som dermed fikk flertall.

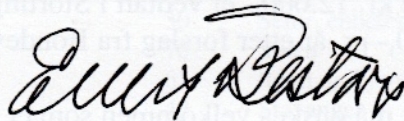
Medlemmer fra Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte gikk imot forslaget om reduserte særfradrag for alder. De pekte på at forslaget vil innebære betydelig skatteskjerpelse for et stort antall pensjonister. De minnet Arbeiderpartiet om at Ap i valgåret lovet at ingen pensjonister skulle få økt skatt. En kan altså fastslå at Arbeiderpartiet brøt sitt valgløfte. Bare Fremskrittspartiet, Høyre og Tverrpolitisk Folkevalgte foreslo at særfradraget skulle holdes uforandret. Medlemmet fra Sosialistisk Venstreparti mente at Arbeiderpartiet og regje-

ringen Bondevik har lagt opp til skatteskjerpelse for pensjonister. SV går derfor imot forslaget og pekte på at en av skattesystemets viktigste oppgaver er å utjevne forskjeller etter skatt. Det kan man, etter SV-medlemmets mening, best gjøre gjennom en mer rettfærdig kapital- og formuebeskatning.

For oss pensjonister er det skuffende at Arbeiderpartiet og Bondevikregjeringen ikke evnet å komme fram med bedre løsninger for å skaffe penger i statskassa enn å ta fra de gamle og gi til de sterke. Kanskje kunne det være nyttig med en egen verdikommisjon for Regjering og Storting som har lettere for å se splinten i folkets øye en bjelken i eget øye.

En rekke vettuge folk fra ulike politiske leire har stått fram og pekt på fadese med beskatning av kapitalinntekter. Hvis man økte skatten på kapitalinntekter fra 28% til f.eks. 33%, ville det gi statskassa ca. 20 milliarder i økte inntekter og økningen tatt fra en befolkningsgruppe som stort sett ikke ville merke det. Da kunne en ikke bare la være å redusere særfradraget for alder, men også ha råd til en helseordning i landet som kunne nærme seg standarden i de land som vi liker å sammenlikne med.

Ved neste valg har pensjonistene mulighet til å lage vei i vellinga, hvis vi ikke gjør som Peer Gynt... tenke det, ønske det, ville det med, men gjøre det – nei!



Evert Bestorp

Trekkfugl – hvorfor ikke?

Da vi som er pensjonister idag var barn, lærte vi på skolen om fuglene som levde i Norge i sommerhalvåret og fløy til varmere strøk om vinteren. Idag er det ikke bare fuglene som har den muligheten. Vi pensjonister med mye fritid kan nå legge snø, kulde og mørketid bak oss og overvintre i varmere strøk.

Min mann og jeg har valgt å bli trekkfugler. En måned etter at jeg takket for meg i Televerket, satt vi på flyet som bragte oss til Kypros, i jan.94. En bestemmelse vi aldri har angret på, og et sted hvor vi siden har tilbrakt vintrene.

Å være langtidsgjest på Kypros er å gjøre noe positivt ut av hverdagen. Og vi er ikke alene. Hundrevis av pensjonister fyller flyene, både svenske og norske og noen finner.

Vi reiser med Star Tour som har over 1000 gjester her nede på langtidshver. Noen kommer i slutten av okt. og er til påske, det er flest nordmenn. Endel reiser hjem til jul, noen kommer til jul og en stor flokk kommer nyttår og er til febr. eller påske. Nokså likt fordelt med nordmenn og svensker og her går vi sammen som gode skandinavere.

Langtidshver på Kypros har Stor Tour hatt i 11 år, og antallet øker for hvert år. Også Saga og Wing har langtidshver og etterhvert er her mange som leier leilighet privat eller i mindre hoteller som ikke inngår i reisebyråenes avtaler. De kjøper seg ledige flyseter med charterflyene, eller de må ta rutefly. Det blir endel billigere, men de mister service og tryggheten hvis noe skjer. Som sykdom eller død. Her er jo mye eldre folk, mange langt over 80 år.

Sykdom ja. Her blir en tatt hånd om av dyktige leger og innlagt på gode sykehus uten ventetid. Hvis nødvendig, hentes det spesialister fra Nicosia istedet for å sende pasientene.

Stedet hvor vi holder til er Agia-Napa, som ligger i den sør-østlige delen av øya. Her er det 340 soldager i året. Om sommeren er vel varmt

og mye turister og bråk, men om vinteren er her ideelt, roligt og triveligt.

Agia-Napa er en fiskerlandsby med 2000 innbyggere og mange hoteller. Etter at tyrkerne innvaderte den nordlige delen av øya, tok de også feriebyen Famagusta. Den ligger nå som en død by, slik den ble forlatt i 1974, mens turismen blomstrer på den greskkypriotiske siden. I løpet av 40 dager i 1974 bygget de en ny flyplass, og hotellene har vokst fram alle veier langs kysten, spesielt her i øst.

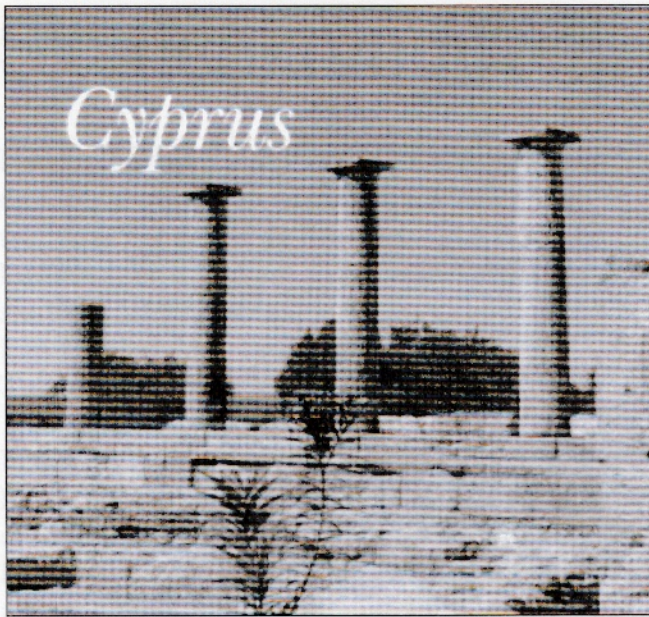
Vi har et fint turterreng rundt oss, og en går som regel en tur hver dag, kortere eller lengere. Det er det ikke alle eldre som kan gjøre hjemme om vinteren.

I skrivende stund, slutten av jan., er her vinter. Været skifter fra strålende sol og ca. 20 grader til overskya og «kaldt», helt nede i 16-17 grader+. En regnværsdag iblant gjør godt og de trenger regn her. Det regner aldri en hel dag, så turer kan vi gå.

Befolkningen her er greskortodoks, og her er et mangfold av kirker. Fra små enkle som ligger i mengder rundt i naturen til store, fantastisk flott utsmykket i byene. Her bygges stadig nye, for kirken er meget rik. Den er eeneier av øyas største bryggeri og brenneri KEO.

Kypros har en gammel kultur og historie. Fra ca. 6000 år f.Kr. er øya kjent. De har vært underlagt mange forskjellige «herrefolk». Det er ikke rart så strategisk den ligger mellom øst og vest. Mange kriger har de vært involvert i i historien, ja til og med idag er øya attraktiv i så måte. Etter de mange som innvaderte øya, er her mange ruiner og funn, og en busstur rundt på øya er et eldorado for en historieelsker.

Kypros er en lavaøy og har en mangeartet natur. Her er mye og se der en kjører fram. Store potetåkrer, sitrus-, drue- og olivenlunder. Blomstene vokser villig og med den gule Lasarusblomsten som store tepper, er det litt av et syn.



Her er nok å ta seg til. Dagene blir helst for korte. Star Tour har et rikholdig aktivitetsprogram for hele uken, noe for enhver smak, og så har vi våre daglige sysler, som hjemmene.

Vi bor godt. De fleste har 2 rom, bad og kjøkken med komfyr og kjøleskap. På vårt apm.hotell er her 49 leiligheter. Ikke bare undertegnede er telepensjonist her. Nei Sverre Solberg fra Trøndelag og Tine Kristoffersen fra Harstad bor også på Vias.

I 1996 ble det stiftet en norsk klubb, og det er et godt møtested. Der er klubb dager og hyggekvelder med underholdning, sosialt samvær og utlån av norske bøker. De har utmarsjer og grillturer, og den er for *alle* norske, uansett hvor du bor.

Den Skandinaviske kirke er sentralt plassert og den er godt besøkt. «Alle går på kjerka». De har åpent hus med vafler, kaffi og bokutlån. De har kulturkvelder, møter og gudstjeneste. Prestene skifter mellom norske og svenske, 1/2 år på hver. Etter nyttår er presten norsk og i år er prestefruen telepensjonert, Jorunn Øvstebø.

Maten er mye rimeligere her enn hjemme. Selve oppholdet og reisa fra nyttår til påske kommer på ca. 10-13.000, alt etter hvor mange «stjerner» du bor på.

Her er trygt å bo. En trenger ikke være redd for «tjuv og kjeltring» på Kypros. Iallfall ikke om vinteren. Så å være trekkfugl kan godt anbefales, men det må jo være noen igjen hjemme til å holde hjulene i sving i pensjonistforeningene.

Arlin Meling

Arlin Meling

Sommervers 1997

ALDRI har Romsdalen hatt slik en varme, vi har gått med nakne tær og fått solbrune arme. Shorts og bluser vi luftet i veg på svette kopper som frydet seg.

ALDRI var sjøen så varm og så stille, vi kunne bade hver eneste dag om vi ville vi satt der på stranda og så ut i luften bedøvd av disen og tareduften.

ALDRI har trær og bærbusker bugnet så flott, sommeren gjorde også de godt. Vi sylter og safter augustkvelden lang sprelske vitaminer til vinteren en gang.

ALDRI lød jazzmusikkerens toner så fint, vi ble mottagelig når kropp og sjel var opptint. Middagen ble av det lettvinde slaget, hadde vi vann nok – vi kunne ei klage.

ALDRI har kveldene vært så lumre, like varmt, selv når det tok til å skumre. Fullmånen stor seg i fjorden speilet, vi nøt det hele mens fuglene seilet.

ALDRI skal vi denne sommeren glemme men varmen innerst i hjertet gjemme.

Med hilsen fra Telepensjonistene i Molde
Tone K. Tokle

Topp-politikerne er Norges pensjonsadel

Storingsrepresentantene, statsrådene og dommerne i Høyesterett har pensjonsordninger de fleste andre bare kan drømme om. De er den norske pensjonsadelen med rettigheter sikret gjennom særlover.

Dette er godbitene:

Kort opptjeningsstid for full pensjon er den mest iøynefallende særfordelen. For å få full folketrygdpensjon kreves det 40 års opptjeningsstid. I Statens Pensjonskasse og private pensjonsavtaler er det 30 år. For stortingsrepresentanter kreves det 12 år, for regjeringsmedlemmer 6 år og for høyesterettsdommere 15 års opptjeningsstid for full pensjon.

Regulering med tilbakevirkende kraft er en annen godbit. Det innebærer at pensjonsadelenes pensjoner beregnes på grunnlag av den lønn som til enhver tid gjelder for henholdsvis stortingsrepresentanter, statsråder og høyesterettsdommere, med virkning også for dem som allerede er pensjonister. Slik har allerede pensjonerte topp-politikere oppnådd en vekst i sine pensjoner som ligger høyt over andre grupper.

En stortingsrepresentant som gikk av i 1985 med full stortingspensjon, fikk 142.703 pr. år. I dag får vedkommende 264.000 pr. år, en (ikke inflasjonsjustert) økning på 85% på 12 år.

75-årsregel: Storingsrepresentantene kan pensjonere seg når summen av alder og tjenestetid er 75 år. Enkelte grupper i staten, bl.a. politiet og Forsvaret, kan gå av med pensjon når denne summen er 85 år.

Innstramminger

På den annen side er pensjonsalderen praktisk talt ikke rammet av de innstramminger og begrensningene de har innført overfor landets øvrige borgere.

* Stortinget foretok fra 1992 et betydelig kutt i tilleggspensjonene i folketrygden. Pensjonsprosenten ble senket og pensjonsgrunnlaget redusert. Pensjonsadelen rammes ikke.

* Grunnbeløpet (G), hjørnesteinen i ytelsene fra folketrygden, reguleres av Stortinget hvert år, men har de siste 25 årene vært systematisk

underregulert i forhold til lønnsutviklingen. Storingsrepresentantene rammes ikke selv av dette, ei heller regjeringsmedlemmene og høyesterettsdommerne. De er garantert 66% av lønna i pensjon.

Skjevheter

Det har tidligere vært pekt på noen av de mest framtrepende skjevheter i det norske pensjonssystemet:

** Kvinnene er de store taperne*

Et stort antall kvinner som har arbeidet deltid på en vanlig kvinnelønn i tillegg til barneomsorg og husarbeid, ender som minstepensjonister selv om de har jobbet døgnet rundt.

** Skilte eldre kvinner rammes hardest*

De fleste av disse ender som enslig minstepensjonist resten av livet. Mannen får alle pensjonspoengene etter en skilsmisse. Slik er loven. Omsorgspoeng ble innført fra 1992, men *denne* ordningen ville Stortinget ikke gi tilbakevirkende kraft.

** Det nye klassesillet*

blant norske pensjonister blir mellom dem som har tjenestepensjon gjennom jobben og dem som bare får pensjon fra folketrygden. Hver tredje arbeidstaker, halvparten av de ansatte i privat sektor, har bare folketrygd.

* *Arbeiderpartiet og regjeringen stritter imot* en ny tjenestepensjonsordning som kan bli et tilbud til dem som i dag ikke har.

* Et spørsmål som med full rett kan reises, er om ikke pensjonsadelenes gunstige ordninger etter hvert blir oppfattet som så urimelige at også de representerer en skjevhet.

Den store pensjonsfesten

I løpet av 1996 økte stortingsrepresentantenes årlige pensjon med 68.244 kroner. I løpet av 1996 økte regjeringsmedlemmenes årlige pensjon med 66.120 kroner. *Men rekorden ble satt i 1991:* Da økte høyesterettsdommernes årlige pensjon med 92.000 kroner. En minstepensjonists årlige pensjon er 66.200.

Kilde: Dagbladet

Fattig i Norge

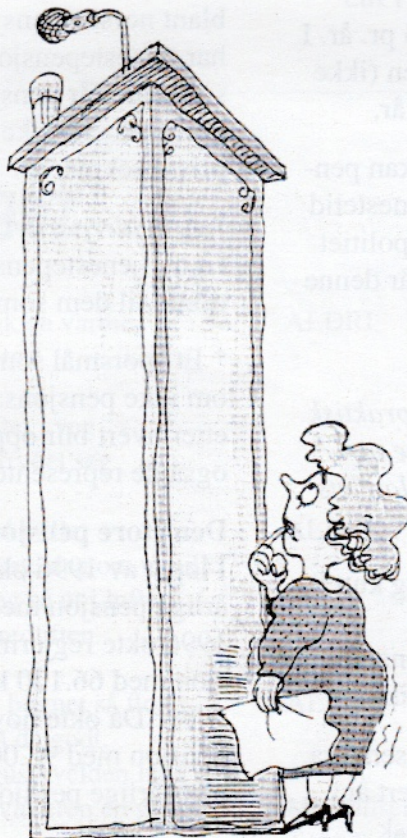
På oppfordring fra våre lesere trykker vi om igjen et leserbrev (fra nr. 4/96) om å være fattig og minstepensjonist i Norge. G.H. beskriver en virkelighet som gjelder mer enn 60.000 mennesker i vårt land, nemlig de minstepensjonistene som må gå på sosialkontoret for å få endene til å møtes. Statsministeren det refereres til i brevet er Gro Harlem Brundtland.

Hr. Redaktør!

De oppmuntrer til å la høre fra oss om De kan bistå på noen måte. Så jeg ivrer for å følge oppfordringen. Ja, kunne dere bare hjelpe den gruppen jeg tilhører. Den gruppen er minstepensjonister på sosialtrygd.

Jeg har stelt mann og fire barn i 16 år som hjemmeverende husmor. Barna klarer seg i dag bra og ligger ikke samfunnet til byrde. Jeg er skilt, og fikk selvsagt ingen pensjonspoeng. Jeg bor i leiegård i Oslo og har høy husleie. Både manglende pensjonspoeng og husleienivået i Oslo ser jeg på som et resultat av en bevisst politikk.

Skal jeg klare meg, må jeg ha sosialhjelp, og for å få dette, må jeg hvert halvår fylle ut et skjema hvor jeg bekrefter at jeg eier verken bil, hus, hytte, formue eller andre omsettelige ting. Videre må jeg vedlegge kopi av bankutskrifter og husleiekvitteringer. Dette selv om jeg har vært «kunde» ved samme sosialkontor i 15 år og har bodd like lenge i samme gård. Det oppleves utrolig nedverdiggende å måtte bekrefte fattigdommen igjen og igjen. Og dette selv om jeg har bekreftet overfor sosialkontoret at de kan innhente alle opplysninger i bank, ligningskontor o.l.



Det snakkes så mye om menneskeverd. Hvordan kan det da ha seg at vi eldre blir umyndiggjort?

Jeg vil nødig henge meg på den moderne pengekravgaloppen, men det er vanskelig å forstå at barn av velstående foreldre, kriminelle mm. får gratis tannbehandling, men ikke vi minstepensjonister. På sosialkontoret blir vi minstepensjonister i dag sidestilt med kriminelle, nyinnflyttere og førstegangssøkere. Dette er en uverdigg behandling av oss som kunne trenge litt ro de siste årene av vårt liv. Vi har slitt ganske annerledes enn de som er unge i dag, og vi hadde ikke anledning til å stille krav. Vi hører til en generasjon som stort sett var redelig og ikke kunne sløse.

Det jeg ønsker meg, er å få en smidigere behandling på sosialkontorene. F.eks. at de over 70 år, som var kjent på sosialkontoret, selv dokumenterte en gang i året at situasjonen var uforandret. Det sier seg selv at vår økonomi ikke endres til det bedre. Sosialtrygden er jo behovsprøvet, så hvert år når minstepensjonen øker litt, går sosialhjelp ned tilsvarende. På den måten er summen alltid den samme for min gruppe. Sosialtrygdsatsene reguleres ikke så ofte.

Jeg skrev om dette til statsministeren og fikk svar som viser at selve spørsmålet ignoreres, men de snakker om bostøtte. Min leiegård kommer ikke inn under dette. Og så anbefales jeg å ta kontakt med sosialkontoret for nærmere informasjon om bostøttet. Så er jeg like langt.

Derfor vil jeg være meget takknemlig om noen kunne tale min gruppes sak. Selv har jeg skrevet til mange politikere uten å komme noen vei.

G.H.

Norsk telemuseum i Lærdal

Lærdalsøren Telegrafstation

Harald Jarl Runde

Laurdag 21. juni vart Lærdalsøren Telegrafstation nyopna, no som Norsk Telemuseum Lærdal.

Alt i 1858 fekk ein telegrafstasjon i Lærdal, her var eit høveleg bryte- og målepunkt på den nye linja mellom Christiania og Bergen. Lærdal var også eit viktig trafikk- og kommunikasjons senter for post- og skyssfersla på den tida.

Stasjonen har vore ymse plassar i bygda, lengste tida i den staselege Apotekergården. Bygninga er no overteken av kommunen. I fyrste etasje finn vi Norsk Telemuseum og Lindstrøm Bok & Papir. Seinare kjem det i andre etasje ei utstilling frå samlinga etter lærdalskunstnaren Hans Gjesme (1904-94). Norsk Telemuseum Lærdal vart opna under den tradisjonsrike Lærdalsmarknaden. Eli Hall ynskta velkomen og Oddkjell Bosheim fortalde om bakgrunnen for utstillinga. Frå kommunen helså ordførar Hans A. Tønjum, men han vart avbroten av telegrafbudet som kom med helsingstelegram frå Tormod Hermansen.

I utstillinga har ein fokusert på fem tema for å få fram noko av den lokale telehistoria: Telegraf, telefon, telegrafstyraren, telegrafbudet og opplysningstenesta.

Kommunen har tilsett to geidar, desse kan melde om godt besøk hittil: Jamt er det 10-20 personer innom dagleg. Til utstillinga er det laga ei informasjonsbrosjyre og det er alt kome spørsmål om denne både på engelsk, tysk og japansk.

Lærdal kommune er oppteken av den lokale telehistoria og har vedteke sine egne lokale retningslinjer for å ta vare på dei telehistoriske kulturminna i kommunen (I så måte går dei mykje «lenger» enn vår eigen verneplan). I bakbygget vil det bli innreia magasin for Telemuseet og Gjesmesamlinga, og også lokale for eit fremtidig Lærdal lokalhistorisk arkiv.

Og neste år det 140-års jubileum for at Telegrafan kom til bygda!

Om historie-forskningsprosjektet til Telenor

Telekommunikasjonens historie i Norge skal nyskrives. Den skal foreligge som et tre binds verk til Telenors 150-års jubileum i 2005. Handelshøyskolen- Bis avdeling for økonomisk historie utfører prosjektet under administrasjon av Norsk Telemuseum. Tre historikere er engasjert til å være hovedforfattere for hvert sitt bind av verket. Disse er: Harald Rinde, for perioden 1855-1935, Harald Espeli, for perioden 1935-1970, og Lars Thue, for perioden 1970-2005. Lars Thue er dessuten prosjektleder. I tillegg oppmuntres hovedfagstudenter til å skrive oppgaver i tilknytning til telehistorien, og det vil bli avholdt seminarer rundt temaet. Historikerne vil gå gjennom ulike typer kildemateriale i arbeidet sitt. Dessuten vil det bli satt i gang et intervjuprosjekt

for å kartlegge minner innenfor bestemte felter.

Forskningsprosjektet har en styringsgruppe med disse medlemmene: Professor Even Lange, BI, professor Tore Grønli, Universitetet i Bergen, professor Michael Hård, Universitetet i Trondheim, tidligere direktør for Telenor Nett, Bjørn Gladsø, personaldirektør Kjell Olav Mathisen, Telenor FoU og direktør Eli Hall, Norsk Telemuseum-

Dette var en kort oppsummering. Dersom du ønsker utfyllende informasjon om innholdet i arbeidet kan historikerne kontaktes direkte.

Mange hilsner fra Eli Hall

Den Norske Tysklandsbrigade – 50 år i 1997

Til Tyskland for freden

Som kjent for mange, var det ifjor – 1997 – 50 år siden Den Norsk Tysklandsbrigade ble opprettet, og deltok i en okkupasjons- eller vaktstyrke i Tyskland etter kapitulasjonen i 1945. De allierte var i god tid enige om å holde en vaktstyrke en viss tid, delvis for å holde orden, delvis for å hindre videre kampvirksomhet og opprustning, med andre ord sørge for en demilitarisering. De allierte hadde tydeligvis lært noe fra 1. verdenskrig. Det var tildels lovløse og kaotiske forhold i Tyskland etter 1945. I tillegg til store folkemengder på vandring, var det et uttall av «Displaced Persons» i landet.

I tillegg til de allierte, USA, England, Frankrike og Sovjetunionen, deltok Nederland, Belgia, Danmark, Canada og Norge. Nederland og Belgia assisterte i fransk sone, Canada i amerikansk og Danmark og Norge i Engelsk sone. Avtale om deltagelse med norske styrker, ble allerede drøftet og delvis besluttet av eksilregjeringen i London og den engelske regjering. Dette tiltross, gikk diskusjonen høyt og uenigheten stor når spørsmålet kom opp for alvor. Endel mente at dette ble betraktet som en okkupasjon av Tyskland og bare gjorde vondt verre. Målet var jo for alle at Tyskland skulle normali-

sere seg og bli et demokratisk land i Europa. Omsider besluttet stortinget å delta med norske styrker og den første kontingent var reiseklar først på nyåret 1947. Ialt deltok 12 norske brigader med hver ca. 4000 mann. Hver brigade var i Tyskland i 6 mnd. I tillegg kom Tysklandkommandoen på noen hundre mann. En regner med at mellom 48.000 og 50.000 norske sivile, befal og soldater har deltatt. Brigadene ble nevnt slik: brig 471, 472 osv. til 522.

At beslutningen om å holde Tyskland «litt i øra» etter kapitulasjonen har vel vist seg å være riktig, sett med etterpåklokskapens øyne.

De 3 første brigadene var stasjonert i Harzområdet, men på grunn av den kalde krigen, ble de 9 siste stasjonert i Schleswig Holstein. Personlig deltok jeg i den nest siste brigade brig 521, og var stasjonert i Schleswig by, og tilhørte sambandskompaniet.

Alt startet med at en sambygding og jeg, en sur novemberdag i 1952 tøffet med NSB sørover til Lillehammer. Det kom etterhvert flere til fra Østerdalen, Solør og fra Hedmarken. Fra Lillehammer ble vi kjørt til våre forlegninger på



Troppetransportskipet Svalbard



Arkivbilde: Artikkelforfatteren i midten.

Jørstadmoen og plassert i noen trekkfulle tyskerbrakker. Det var ikke uvanlig med 12 mann på rommet. Vi led ikke noen nød og kravene var ikke så store på denne tida. Etter 6 mnd rekruttskole, og etter påskeferie heme med mye skigåing og litt arbeid på gården, gikk turen til Oslo og ombordstigning på det beryktede tropetranportskipet KNM «Svalbard» – den tidligere hjelpekrysseren «Togo». Lasterommene var omgjort til sovesaler med 4 køyer i høyden, og ialt var det 1000 mann ombord, selv om mat og sanitærforhold var beregnet for langt mindre. Vi levde stort sett på stridsrasjoner under overfarten. Turen ned Skagerak gikk i høy sjø, og spesielt vi landkrabber, var medtatt ved ankomst Kiel. Minefaren var fortsatt stor, og en må vel – etter alle turene uten alvorlig uhell – kunne si at Vår Herre så i nåde til skip, mannskap og passasjerer. Etter båtturen gikk det med lastebiler til Schleswig. Sammenlignet med forholdene på Jørstadmoen, var boforholdene luksusbetonte. Vi bodde stort sett i trivelige 3-5 manssrom og med skikkelige sanitærforhold.

Sommeren gikk sin gang med øvelser, vakttjeneste og manøvre. Sommeren 1952 gikk en varmebølge over Nordtyskland, og på en av de dagene hadde vi utmarsj, 3 mil for marsjmerket.

Vi på rommet vårt fikk tips om å bytte til større støvler, og la mange lag med fotkluter med talkum mellom lagene. På den måten karret vi oss i mål innfor max-tid.

Kosten var et kapittel for seg, med opplegg etter engelsk norm. Enten det ble «spist av lasset» eller andre årsaker, var vi bestandig sulten og mange fikk bidrag fra fedrelandet. Etter klager og oppvask, ble forholdene bedre.

Forholdene i Tyskland begynte i 1952 å normalisere seg.

Tyskerne har en egen evne til å komme seg opp igjen.

Allikevel var det strenge regler og begrensninger for omgang

med sivilbefolkningen. Fratinisering med tyskere var ikke helt forbudt, men heller ikke «tiltatt». Tross forbudet, foregikk endel «tuskhandel» med sigaretter, kaffe og andre ting som var mangelvare i Tyskland. Det gjorde vi for å skaffe valuta til kjøp av fotoutstyr, kikkerter o.l. Det foregikk ofte i bakgater. Endel varige vennskapsbånd ble nok også knyttet, bl.a. ble det inngått endel ekteskap etter brigadens opphør.

Også denne perioden hadde sin ende, og i oktober måned gikk turen hemover, igjen med Svalbard. Etter en tur innom Jørstadmoen for dimittering, gikk ferden tilbake til vår barndoms grønne dal.

For en som knapt hadde vært utom hembygda, var oppholdet en stor opplevelse, og det har etterlatt seg mest gode minner.

I ettertid er det dannet mange lokale veteranforeninger med et sentralt forbund. 50-årsjubileet er feiret både i lokalforeningene og i forbundets regi. Det var stormønstring i Oslo under jubileet i vår (1997).

Klein Lillqvist

Landstreff – Københavntur 21.-23. april 1998

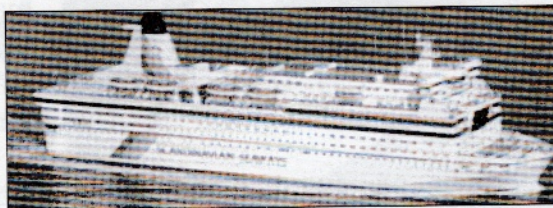
På vårt landsmøte for ca. 3 år siden kom det forslag om at vi burde forsøke å arrangere et **Landstreff** for Telepensjonistene. Saken ble oversent til landsstyret, og videre gikk det til studieutvalget. Det heter delegering trur æ. Dermed var undertegnede engasjert.

Etter at vi hadde sendt ut en forhånds-sondering, viste det seg at det var heller laber, for ikke å si liten interesse for et slikt Landstreff. Det var vel nesten ingen som orket å krype opp fra sofaen, langt mindre å sende noen ord om dette. Det krevde jo en innsats i brevskrivning, påskrift på konvolutt, slikking på frimerke og ikke minst å komme seg ut til en postkasse for å få sendt brevet.

Men vi ga oss ikke. Landsstyret vedtok å legge Lederkonferansen til Oslo, i tilknytning til et Landstreff, for på denne måten å sikre større deltagelse. Med 33 ledere fra lokalforeningene og landsstyret med 8 personer og at en god del av disse hadde med ledsager ble det en 60-70 personer. Et par tre telefonsamtaler med noen positive ledere rundt omkring ga gode tips. 150 personer var mulig. Hotellplass til så mange var vanskelig å få tak i, dessuten meget dyrt. Nei, vi måtte dra til sjøs. Vi fikk det beste tilbudet fra Scandinavian Seaways på tur til København. Glad og lett til sinns med stor optimisme forhåndsbestilte jeg 200 plasser, og sendte ut innbydelsen til alle lokalforeningene.

Da våknet sofasliterne. Telefonen sto sikkert like i nærheten. Hvordan kunne jeg mene at noen skulle bestemme seg allerede før jul om det de skulle gjøre sist i april neste år. Altfor tidlig frist for påmelding, der har aldri vært noe problem å få plass på de båtene, hvem er ledsager, hva med samboer osv. osv. osv.

Da begynte jeg å få bange anelser. Det kom telefoner fra hele kongeriket. De fleste hadde forstått at her måtte det handles. Som den handlingens mann jeg er, ringte jeg til min kontakt på Scandinavian Seaways og ba om å få satt av 300 plas-



ser til første uke i januar (6. jan. 98) og fikk bekref- tet dette. Den 6. jan. 1998 hadde jeg lister på 377 personer. Enda manglet

jeg påmelding av flere ledere. Jeg ringte min kontakt på selskapet som ble meget betenkt. Nå må du ikke ta imot flere, vi kan ikke love plass til flere enn de som du har nå. Du må sette alle som kommer på venteliste. Klar beskjed. Heldigvis kom flere lister før jul slik at vi (min privatsekretær og kone) fikk ringt rundt til en rekke personer for å få opplysninger som manglet på listene, og tips om hvem vi kunne kople sammen i lugarene. Koplingsvirksomhet har jeg ikke bedrevet før så vidt jeg vet men, her hadde jeg alle tiders mulighet til virkelig å skape virrvar. Det var fristende men..... Listene ble sendt inn til Bjarne Hagen som er i studieutvalget for videre behandling, og kontakt med rederiet om å få flere plasser. Hva skal man gjøre. Det er kommet antydning om at ledsagere som ikke er medlemmer, men har meldt seg til rette tid, bør vike plass for medlemmer av foreningen som står på venteliste. Jeg har sagt bestemt nei til dette. Jeg mener det er naturlig at de som har meldt seg i rette tid får plassene. Vi bør være mer enn glade over at vi har fått noen ekstra plasser slik at lederne som var for sent ute kunne få bli med. En annen gang kan det hende at noen blir stående igjen.

Heldigvis har en rekke medlemmer i våre pensjonistforeninger i Oslo, trått til og forbedret eller skrevet om lister etter krav fra rederiet. Noe vi i studieutvalget er meget glade og takknevlige for.

Er det for mye forlangt av medlemmer/lokalforeningene at de opplysninger en krever ved innkallingen til møter-turer etc. er fullstendig, og at påmeldingsfristen blir overholdt????????

Hadde vi latt det hele drive til midt ut i januar hadde vi hatt virkelig store problemer idag.

Vel møtt til hyggelig tur.

Hilsen Tor

Telepensjonistene Tønsberg

hadde møte 26. november 1997 på «Midtløkken» Bo- og Behandlingscenter kl. 17.30.

Mellom 60 og 70 av våre medlemmer kom pyntet til fest, ja, for fest skulle det bli, dette var nemlig et kombinert Jule- og Jubileumsmøte, Telepensjonistene kunne nemlig feire 20 års «bursdag» i -97! Vi fikk også storfint besøk, – selveste Forbundslederen var kommet for å hilse på! Dette var *stas*, så klart. vi hadde også fått vår tidligere leder som «kjøgemester», og «alle» vet at han ikke akkurat er skåret for tungebåndet. Han gjorde så visst ikke skam på sitt rykte, den gode Tor! Det ble båder trønder- og andre historier!

Også Forbundslederen bidro med sitt, men med et mer pensjonspolitisk snitt: Hvordan vil framtida arte seg for oss pensjonister? Vi liker ikke de tendenser vi kan se, – og har sett en tid. Vil «68-erne» finne seg i å bli «vingeklippet» som *vi* er blitt? De fleste av dem har lønninger vi bare kunne drømme om, de har lagt seg til en levestandard som de nok vil beholde også *etter* inntreden i pensjonistenes rekke. De gjør seg jo ellers høy-røstet gjeldende når de mener de har noe å fare med. Vi får se! Og vi husker vel uttalelsen fra KrFs ungdomsrepresentant som bastant uttalte når *de* kom på Tinget skulle det bli lik pensjon for alle. («Pensjonistløseri» skulle hvalpen ha seg frabedt)! Uttalelsen ble jo sterkt imøtegått fra Pensjonistforbundet, men frøet er nå en gang sådd! Det blir jo ofte sagt at vi pensjonister ikke har noe å slå i bordet med, vi kan protestere til vi blir blå, men opplever bare at vi snakker for døve «styringsører». *Ett* virkemiddel har vi likevel: En stor del av pensjonistene har «pæ'æng på bok», ikke alle, riktignok, noen har *litt*, og noen har *mye*, uansett, om alle pensjonister ble enige om å ta ut alle sine likvider fra bankene (som *nesten* ikke betaler renter av innskuddene forøvrig), så ville det bli panikk i bankvesenet!! Å få pensjonistrettigheter grunnlovsfestet er ikke lett, forslag ligger i Stortinget, men, – det trekker ut. Tenk om folk skulle få det de en gang ble forespeilet, – det de har betalt for! Hørt sånt!. Jørgensen kom med et forsiktig «refs» til både tidligere og regjering og medlemmer av nåværende regjeringpartier.

Dette var, – i grove trekk, litt av det Jørgensen foredro, *lett* omskrevet og sterkt sammentrukket. (Det *hender* at denne sekretæren tar seg noen små friheter).

Etter en smakfull middag, – dyrestek i viltsaus med alt tilbehør og hjemmelaget karamellpudding, – tilberedt, tillaget og anrettet av «Midtløkkens» utmerkede kjøkken, ble det servert hjemmelagde kaker, her var det Telepensjonistenes dyktige husmødre som hadde trådt til. (Litt skryt skal da *vi* også ha, tenk. Vi er *så* flinke, så!!) Faktorenes orden er visstnok likegyldig, det vil *de* skjønne som var der. Vi spiste nemlig *før* Jørgensen slapp til med sitt utmerkede foredrag.

«Du skal ikke stille ditt lys under en skjepe», sa Tor til undertegnede og antydte at «**et par sider**» pensjonisthistorie var OK. Men når skjeppa blir større og større, og lyset blir mindre og mindre, –*hva da???* Tenk deg – å skulle komprimere 20 – tjue – års aktivt pensjonistarbeide til 2 små sider..... er det rart at lyset sviner???

Jeg synes synd på meg!!!! Jeg er langt fra stolt av *den* jobben. Jørgensen ba meg å sende det jeg leste opp på møtet til «Telepensjonisten», så da får jeg bare gjøre det, da. Vedlagt følger altså «Telepensjonist, gjennom 20 år!!»

Forfatter: Undertegnede.

Ellers hadde vårt mangeårige og meget trofaste medlem, Bernhard Myhren, som også var foreningens kasserer en rekke år, skrevet en prolog, – en hilsen på vers, forøvrig, som han leste ved bordsetningens begynnelse. Det der *kan* han.

Takk, Bernhard!

Nå skal jeg snart slutte, bare fortelle at vi hadde en smule dans, uten at det ble de helt store utskeielser av *det*. Og selvsagt fikk en del av medlemmene velfortjente blomster. Etter hva styret har fått av tilbakemeldinger, var det faktisk et vellykket arrangement, så da var hensikten oppnådd. Nå skal jeg slutte dette usynkrone referatet.

Så har vi hatt et – orienteringsmøte 28. januar 98, hvor Københavnturen var på dagsorden. 401

personer var påmeldt, så Brith Amundsen fra Seaways hadde fått problemer med å få plassert alle. Det kommer til å bli trangt om salighetene her!! Vi får håpe det går, at alle får plass. Det var nemlig en del som var ute i mer enn siste liten med å melde sine på turen. Så skjerp dere, folkens.

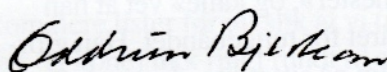
En ting til slutt: Telepensjonistene Tønsberg har tilskrevet lederne i Skien/Larvik/Sandefjord/Drammen og Ringerike for å uteske interessen for en dagstur til Vestfolds Hovedstad og Norges eldste by i august. Så legger sekretæren seg flatere enn papirarket dette er skrevet på: Selvsagt skal vi ha med Arendal og Kristiansand også! Skulle egentlig bare mangle, hvis de ikke nå er blitt så såre og vonbrotne at de snur seg bort og nekter å leke med oss! Beklager,

kjære pensjonistkolleger, dette var kun blott og bart en gedigen misforståelse og slett ikke meningen!!

Så kan jeg vel ønske dere alle Et Riktig godt 1998 (Måtte dere alle vinne i Lotto, eller hva dere nå enn spiller på)!

Ha en god dag, uke, måned.....

For Telepensjonistene Tønsberg



Oddrun Bjerkan
sekr.

Den nye Telekroa til telepensjonistenes forening sentrale enheter

Det er nå ca. ett år siden Telepensjonistenes forening, Sentrale enheter flyttet inn i ny telekroa i U2. Styret var opprinnelig skeptisk til om de nye lokalitetene ville bli tilfredsstillende, men etter at lokalene ble pusset opp vist de seg svært innbydende. Telenor Eiendom viste stor velvilje under hele prosessen med oppussing og ominnredning av de nye lokalene. Besøkstallet i Kroa har det siste året vært bra, og alle ser ut til å være svært fornøyd med den nye Kroa. De nye lokalene er litt større enn de forrige, bl.a. har vi nå fått egen garderobe og eget kontor. Kjøkkenet er også større enn det forrige. Kroa er åpen alle virkedager mellom kl. 10.30 og 14.30. Det foregår en rekke aktiviteter der.

Lunsjakademi

To såkalte "lunsjakademigrupper" møtes vanligvis en gang i måneden. Den ene gruppen består nesten bare av menn, mens den andre gruppen utelukkende består av kvinner. Etter det undertegnede erfarer ligger det intellektuelle

nivået høyest i kvinnegruppen.

Av andre aktiviteter kan nevnes to slektsforskningsgrupper og en lyrikkgruppe. Det har vært gjort forsøk på å få i gang bridge og sjakk i Telekroa, men dessverre uten særlig tilslutning.

Julemesse

Før jul ble det arrangert en julemesse, der medlemmer av foreningen tilbød egne hobbyarbeider for salg. Av "vareutvalget" kan nevnes malerier, patchwork, trearbeider, rosemalte skittupper, smykker og visittkort. Kroa var godt besøkt og salget var bra.

Internett

I desember ifjor fikk vi tilgang til Internett fra PC'en i Telekroa. Det har vært arrangert opplæring i bruk av Internett, og nå kan alle pensjonister som har lyst, vilje og evne anledning til å "surfe" på Internett. Vår internettadresse er: Telekroa@S.HK.Telenor.no

Otto Docher Tobiesen

Telepensjonist gjennom 20 år

Forberedelsene:

I det Herrens år 1976, 24. mars, i Telelevels regi, inviterte tidligere telegrafbetyrer (og pensjonist) E.A. Paulsberg, pensjonister til et møte for å sondere terrenget om mulighetene til å stifte en pensjonistforening i daværende Tønsberg tlo. Et Landsforbund for pensjonister i Telegrafverket var allerede stiftet, – samme år, til og med.

Terje Opsann hadde, sammen med sitt «mannskap» klart å etablere et forum for pensjonister i Telegrafverket, «Telegrafverkets Pensjonistforbund». Den samme Terje Opsann hadde i «Telegrafbladet» tidligere skrevet at, sitat:

«Televerkets Pensjonistforbund har ingen midler til å reise land og strand rundt for å danne foreninger. Vi mener det er en plikt for de lokale foreninger av de ovennevnte forbund å være behjelpelig med dette arbeid».

Han sikter her – kanskje – til arbeidstakerorganisasjonene, bl.a. Dette var jo grei beskjed. Pekefingeren var høyt hevet!!

Paulsberg hadde altså «tatt utfordringen», han måtte innhente grunnlagsmaterieell fra teleområdet for å få svar på det presserende spørsmål: Finnes det grunnlag for en pensjonistforening i Tb tlo? Hvor mange pensjonister har vi, hvor mange av dem vil bli med? Etter hvert innløp svar fra de mobiliserte «utekontaktene» i teleområdet forøvrig, med navn på dem som kunne være interessert i å bli medlemmer i en eventuell pensjonistforening i Tønsberg teleområde, (som faktisk omfattet nesten hele Vestfold), og etter «vareopptelling» hadde ildsjelene funnet at 38 pensjonister var positivt innstilt til saken. Grunnlaget var sikret, så det var bare å sette igang med å utarbeide forslag til lover for foreningen, tigge bidrag til startkapital fra mulige velgjørere, håpe på det beste, krysse fingre og hoppe ut i det.

Starten

Så ble det innkalt til stiftelsesmøte for «Pensjonistforeningen for Tønsberg teleområde», som ble navnet foreningen har hatt helt til nylig. Dette «historiske møtet» ble holdt på Kjelle-messa, med innbudte gjester fra Tønsberg ledd

av KTTL, NTTF avd 30, TMLF, Televel, Telesjef Carl Våland, og som rosinen i pølsa: Fra et meget ungt «Telegrafverkets Landsforbund» kom sekretær Paul Strøm. Telelevels sekretær, Pernille Brekke var møterefereent, og Televel sto for bevertningen. Et styre skulle velges, og dette måtte fordeles geografisk så rettferdig som mulig. Videre ble det vedtatt at reiseutgifter til styremøter skulle godtgjøres av foreningens kasse. De foreslåtte lovene for pensjonistforeningen som var sendt ut sammen med møteinnkallingen, ble banket greit igjennom.

Det første styret ble, etter skriftlig valg:

Formann: E.A. Pausberg, (valgt på møtet).

Viseformann: Ruth Waal Hansen, (1 år), sekr.

Solveig Moe, kasserer Ole Johansen (1 år).

Styremedlem: Henry Vestby. (Konstitueringen ble foretatt på styremøte 11. mai samme år).

Medlemskontingenten ble vedtatt til 20 kroner pr. år. Velferdskontoret for Teledirektoratet, Feriefondet, KTTL, NTTF og Televel hadde til sagt/gitt sine bidrag. Møtet var i alle deler vellykket, og de som hadde strevet med å få det istand kunne puste lettet ut: «Pensjonistforeningen for Tønsberg teleområde» var etablert! Paulsberg ledet forøvrig foreningen til 1979.

En titt på regnskapet til foreningens første årsmøte viser en balanse på kr. 3.328,- og et medlemstall på 40. Foreningen hadde i løpet av året sendt ut et spørreskjema hvor medlemmene ble bedt om å komme med forslag til aktiviteter, – resultatet ble så ymse, fra ønske om dagsturer, overnattingsturer, reisekåserier, til besøk i nordiske hovedsteder. Uansett er det lite å si på aktiviteten, foredrag med lysbilder, dans på møtene, dagsturer, tildels «sponset» av foreningen, og flerdagsturer har vært brukt for å «forlyste» medlemmene, så mange fikk sine ønsker oppfylt. Tidlig ble de velkjente utlodningene et fast innslag på møtene, og et velkomment tilskudd til kassa. 1980 var et helt spesielt år i Telehistorien, Televerket var 125 år, telefonen 100 år. «Teledagene 1980» ble etablert med mye aktivitet. I den forbindelse ble pensjonistene vist rundt i telebyggenes alle kriker og kroker, forklart og fortalt til, – og spandert lunsj på med

selveste telesjefen som vert. Dette skjedde 19. mai. 3 uker senere arrangerte Televel utflykt til Hove leir på Tromøya, også dette i forbindelse med «Teledagene 1980». Her var det underholdning på løpende bånd, og stands hvor Televerkets utstilling av gammelt og nytt lokket, og pensjonistene koste seg verre.

Året etter gjorde sekretæren, Rolf Scharning, en formidabel innsats for å skrape sammen ekstra midler til foreningen ved å skrive til samtlige banker fra Botne/Holmestrand og Tjøme, til Larvik, Sandefjord og Sandar, Nøtterøy og Tønsberg. Det var litt flere banker i området da enn det nå er! Men, – tommelen ned hele veien!!

Da 10 år var rundet, ble dette markert som seg hør og bør, men i «sømmelige» former, – ingen store utskjelser. Men spør om de *reiste*: Tur til Frederikshavn, til Selma Lagerlöws Mårbacka, til Kiel, til Bygdøy/Oslo, – slik hadde de holdt på *alle disse* 10 årene, turer til Kiel, til Kiel, til Kiel, til Frederikshavn, til Frederikshavn... «Slusetur» til Telemark, tur til Hadelands Glassverk, til Hurumlandet, til Oslo, Bygdøy og Hamar, tur hit og tur dit, – et «reisende folk», – javisst!! Og slik har det fortsatt også senere. Selv om medlemmene *av og til* har «sviktet» et møte, og en og annen tur er blitt avlyst p.g.a. liten oppslutning, så har så visst ikke *det* vært regelen! Tilsiget av pensjonister har vært økende, enda Larvik og Sandefjord «sviktet oss» i 1996 og startet egne foreninger, så har fremde-

les Tønsbergforeningen pr. idag ca. 140 medlemmer. Medlemskontingenten er kr. 50,- pr. år, (så lenge *det* varer).

De som har påtatt seg styreverv har vært trofaste «stå-på-folk». F.eks. satt John Nilsen som leder i 8 år, Tor Andreassen i 8 år, Rolf Scharning var sekretær i 8 år, Ruth Solheim i 7 år, Bernhard Myhren var kasserer i 8 år, Edit Daviknes i 7 år, og alle disse hadde andre verv i tillegg, enten samtidig eller før/etter «hovedverv». Slik står det *virkelig* respekt av, hatten av for dere alle!!! Som dere forstår har forfatteren av denne «kalkaden» vært snevert selektiv, **mange** har gjort en enestående jobb i verv som ikke er nevnt her, uten at de derfor er «nedprioritert», – det står virkelig respekt av en slik gratisinnsats, samme hva dere har befattet dere med til pensjonistenes beste. Så, en dypfølt takk til dere alle! Det er deres fortjeneste at foreningen Telepensjonistene Tønsberg» i dag har ca. 140 medlemmer.

Flere av dem som har vært medlemmer av pensjonistforeningen fra starten er i dag borte. Takk for det dere var!! Fred over deres minne!

La oss minnes dem med ett minuttets stillhet

Oddrun Bjerkan

Oddrun Bjerkan
sekretær

Telegrafverket og sognepresten

I Sogn og Fjordane var det mannlig hovedtilsynsmann og ved en av telegrafstasjonene som hadde lokaltilsynet, var det en kvinnelig transmisjonstekniker. Det ble bestemt at disse to skulle foreta vedlikeholdsarbeid på en høy fjelltoppstasjon i nærheten. Det var så høyt og langt at det ikke var mulig å gå opp og ned på dagen, så overnatting var eneste alternativ. De to aktuelle hadde ingen problemer med det, men det hadde sognepresten på vedkommende sted. Han ringte til tele-



grafbestyreren og nedla forbud mot at disse to fikk anledning til å foreta en slik ekspedisjon.

Etter involvering fra Personalavdelingen i Telegrafstyret i problemkomplekset ble det bestemt at det av hensyn til sogneprestens moralske skrupler måtte sendes med en ekstra mann, og slik ble det løst. Hovedtilsynsmannen bemerket imidlertid tørt: «Hvis vi hadde hatt slike planer som sognepresten i sin syndige fantasi tenkte seg, hadde vi ikke giddet å gå opp på fjelltoppen først».

En hilsen fra Telepensjonistene i Nord-Østerdal

GODT NYTTÅR til alle! Vi er 31 medlemmer, og blir snart tre år. Som naturlig er, med den harde kjerne på tettstedet Tynset. Da kan jeg ane at dere tenker: Å, ja det er der det er så kaldt! Det vil jeg nyansere litt, eller nærmere avsnanne! Vel kan vi ha opp til 20-30 gr. men det er tørr luft, det er stille, blå himmel og sola flommer. Om natta er det måne og masse stjerner. Så har vi herlig snø, som ligger i trær, busker og strå. I høst har vi hatt fra 1 til 10 gr. Utrolig vakkert har det vært! Skisesongen startet vi i midten av oktober. Kan en ha det bedre?

Tynset ligger åpent og fritt, 5 mil sør for Røros, ca. 5000 innbyggere og ca. 500 m.o.h. Vi er senteret i Nord-Østerdal, ligger der som ei sjøstjerne, med veger i alle himmelretninger. Det er faktisk 4 kirker her i kommunen. Med en sånn beliggenhet er vi et naturlig senter for handel, kultur idrett og annet. Her er det skoler, sykehus, postkontor (som ikke skal legges ned) massevis av forretninger, advokater, revisorer, datafirma, museumsenter, og ikke minst 180, med over 100 personer mer og mindre fast ansatt. Minipol er siste tilvekst. Kulturtilbudet er veldig, veldig bra. Rådhuset vår, «brunosten», som enkelte liker å kalle det, er nå blitt 25 år. Det her fått endel negativ omtale, men for oss brukerne, fungerer det veldig bra. For 10 år siden ble det utvidet med kulturhus. Det blir så mye brukt til mange slags aktiviteter. Det arrangeres konserter, teaterstykker, revyer og ikke minst utstillinger. Kulturhuset er vi alle glad i, og stolt av.

Idrettslivet har bestanding vært aktivt. Vi har 2 idrettshaller og en liten svømmehall. Ikke minst har vi naturen. Og for en natur. Den omgir oss på alle kanter, med TRON som midtpunkt, 1667 m.

Men best av alt er alle fjellpartiene overalt, mange fjellvatn og masse seterveier som går på kryss og tvers og bringer oss lett vint opp i fjellom. Turlaget tilbyr 10 på topp om sommeren, og om vinteren oppkjørte løyper. På Savalen har vi sportssenter med skøytebane, og skitrek og et utmerket Fjellhotel, som har «spesialisert» seg på pensjonister: Det er vel verdt å prøve. Også på Os er det hotel og skitrek. Alvdal har Aukrustsenteret og Rendal har Bull-museet som de meste kjente ting, men vi har alle mye mere å tilby.

Jeg har vært her i 40 år og trivdes fra første stund. De fleste innflyttere blir Tynsetinger. Her er ikke arbeidsledighet og vi har alle tilbud som tenkes kan, synes jeg. Sånn som forholda er lagt tilrette fra naturens hånd, og også fra folka her i Nord-Østerdal, er det ikke så rart at vi får spreke 80-åring!

Begge 80-åringene våre er aktiv i foreninga. Einar har med gitaren. Reidun er fortsatt aktiv med i pensjonistkoret, og på møtene synger vi alle med vårt nebb. Ellers er Reidun vår faste «dikter». Vi har tatt vare på hennes «samlede verker» til «internt bruk».

Vi har ellers planer om å prøve oss på Internett. Vi har møte første tirsdag i måneden. Vi skal prøve å komme igang med et lite valgfritt bidrag fra en av medlemmene på hvert møte.

Vi håper vi skal møte mange på Københavnturen. Hele 19 stk. har meldt seg fra oss. **VEL MØTT PÅ FERGA**

Lis Jæger tidl. Lisbet Sætran
sign. SA

«Døm ikke folk etter klærne, for noen er fattige utenpå og rike inni, og andre er rike utenpå og fattige inni»

Barbra Ring



Livet – det er fa'li det!

Man kan se på sitt liv som et kjempestort veikryss, med en stor del forbud og masser av rødt lys. Det meste av det beste er jo forbudt, og er det ikke det, så er det ikke sunt.

Det er farlig å røyke – det er farlig å drikke, og å elske mer en én, det må man ikke. Å jobbe for mye kan fremkalle stress, og jobber man ikke, så er man ikke no' tess.

Sol og sommer kan óg bli en plage, for sola er farlig p.g.a. ozonlaget. En tur på hytta bør heller ikke ses på som fest, for her er muligheten stor for å få musepest.

Det finnes sogar mat man kan dø av, og spiser man ikke, får man diagnosen anorexia. Godteri, det spiser man bare til fest, sånn én gang i året er best.

Nei – jeg vet nesten ikke hva jeg tør –
For her kan skje mang en katastrofe før jeg dør!

Trine Krogh

Vinterbønn

Vakre vinter
la dine isroser
bringe bud
om fred
også der dine
snøfnugg
ikke faller.
La dine iskrystaller
tenne lys
og smelte
onde ord.
La ditt hvite teppe
dekke alle spor.
La istappene
glitre som
gledestårer
der freden bor,
og gi varme
og tilgivelse.

Mary, Namsos

Bilder med støv på

I 1957 fikk Sunndalsøra ny automatsentral. Innvielsen ble beskrevet på følgende vis i Verk og Virke: «Klokka 21 kunne distriktssjef Ljones klippe den første fikstråd, og noen minutter seinere kunne de fleste abonnenter i Sunndalsøra og oppe i Sunndalen lytte til summetonen og dreie på skiva, og det hørtes ut for at de gjorde det til gangs. Etter at overkoplingen var ferdig, dekket stasjonens damer bord i punblikumsrommet og serverte pølser, rundstykker og øl, og seinere kaffe. Og så var det dans i kjelleren».



Info:

Åpen linje

Vårt forbund har avtale med Telenor om at Telenors interne bedriftsavis "Åpen Linje" skal sendes til alle medlemmer i forbundet. I fjor ble avisen distribuert etter samme adresseregister som "Telepensjonisten". Fra i år vil Telenor distribuere avisen etter sitt eget adresseregister. Dette kan medføre at enkelte nye medlemmer ikke mottar avisen. Medlemmer som ikke mottar avisen idag, men som ønsker den tilsendt, kan ta kontakt om dette med:

Wenche Haugeng

Telenor, Konsernkommunikasjon

Tlf.: 22 77 77 31 eller telefax: 20 20 79 97.

Forbundssekretæren

Telehuset vil gi pensjonistene rabatt

Telehuset har gitt muntlig tilsagn om at pensjonistene, ved å legitimere seg, vil få samme rabatt som de ansatte ved innkjøp i Telehusets butikker. Rabatten på 5 % vil dessverre ikke omfatte PC-utstyr p.g.a. små fortjenestemarginer for denne varegruppen. Telehuset vil snarest sende avtalen til undertegning og deretter underrette sine butikker utover i landet.

12/2-98 – Forbundskontoret

På tråden

– På vegne av flere KTTL-pensjonister lurer jeg på om noe skjer med Begravelseskassen i forbindelse med de store omveltningene i tidligere Televerket?

– Begravelseskassen administreres av KTTL, og det er derfor ingen endringer i denne. Ved eventuelt dødsfall skal pårørende henvende seg til KTTLs kontor v/saksbehandler Unni Sundland. Det kreves kopi av skiftetattest. Tilskuddet er for tiden kr. 3000,-.

Pass på når du brenner te-lys

- **Sett alltid telys i egnet holder.**
Velg lysholdere som har god luftgjennomstrømning og solid bunn. Tette holdere øker faren for overoppheting, slik at det flammer opp over hele lysets overflate. Plasser lyset på noe som tåler høy varme.
- **Flytt ikke et brennende lys**
Flytting av telys etter at det er blitt flytende, kan føre til at veken forskyver seg. Resultatet kan bli at hele overflaten flammer opp.
- **La telys brenne ut av seg selv.**
Forsøker du å blåse ut lyset, risikereer du at det flammer kraftig opp. Bruk aldri vann for å slukke et brennende telys. Kvel eventuelt flammen med lyse-slukker.
- **Vær oppmerksom på veker som løsner.**
Hvis deler av veken faller ned i den flytende lysmassen, vil telyset kunne brenne med to veker. Det øker faren for overoppheting og voldsom oppflamming.

31/1-98 – VG

” Gud skapte mannen for kvinnen. Det er akkurat som når jeg skriver. Først lager jeg en kladd.
(Karen Blixen: 1885 – 1962, dansk forfatter)

Politets 9 bud:

- 1 Oppbevar aldri nøkler, penger eller andre verdifulle gjenstander i håndvesken.
- 2 Monter gjerne sikkerhetslenke og kikkehull på ytterdøren.
- 3 Før du åpner døren helt opp, be om legitimasjon fra personer som utgir seg for å være representant fra et firma, en organisasjon eller offentlig etat.
- 4 Slipp ikke ukjente inn i boligen din hvis du ikke er helt overbevist om at vedkommende har ærlige hensikter med besøket.
- 5 Om det blir bedt om å få noe, for eksempel et glass vann eller lignende, lås døren og be vedkommende vente mens du henter. Er du usikker, bør du rett og slett avstå fra å «gi ved dørene».
- 6 Kommer en slik person seg allikevel inn, hold vedkommende under stadig oppsikt.
- 7 La deg ikke overtale til å vise eller fortelle hva du har av penger, bankbøker, verdigjenstander eller annet av verdi som kan forliste.
- 8 Overlat aldri penger til ukjente, og la deg ikke friste til en «tvisom handel». Kjøp aldri varer som blir tilbudt på gata av fremmede. Ofte er dette tyvegods.
- 9 Oppbevar ikke større pengebeløp i boligen. Benytt banken! Unngå å ta ut store kontantbeløp, spesielt etter trygdeutbetalinger. Benytt bank eller postgiro til å betale regninger.

DESIGN KACER

HUSK FJELLVETTREGLENE

- 1 Legg ikke ut på langtur uten trening.
- 2 Meld fra hvor du går.
- 3 Vis respekt for været og værmeldingene.
- 4 Lytt til erfaringer fra fjellfolk.
- 5 Vær rustet mot uvær og kulde selv på korte turer. Ta alltid med ryggsekk og det utstyr fjellet krever. På lange turer: Alltid spædd!
- 6 Husk kart og kompass.
- 7 Gå ikke alene.
- 8 Vend i tide, det er ingen skam å snu.
- 9 Spar på kreftene og grav deg inn i snøen om nødvendig.

MELD DEG INN I DITT HJEMSTEDS TELEPENSJONISTFORENING

Her møter du venner og kolleger og oppfrisker gamle minner.

Arendal:	Chr. F. Corneliussen, Kirkevn. 32, 4800 ARENDAL	37 01 56 37
Bergen:	Aslaug Hellevang, Postboks 880, 5002 BERGEN	55 96 80 96
Drammen:	Bjørn Ivar Eidsvig, Heggevn. 13, 3043 DRAMMEN	32 81 14 60
Gjøvik:	Willy Røed, Eventyrvn. 6, 2800 GJØVIK	61 17 31 81
Glåmdal:	Anne-Lise Jogerud, Frøysaveg 12, 2200 KONGSVINGER	62 81 59 61
Gudbrandsdal:	Magnhild Syrrist, Storgt. 8, 2670 OTTA	61 23 02 81
Hamar:	Jon Kroken, Seierstedvn. 6, 2322 RIDABU	62 52 42 50
Haugesund:	Marthe J. Pedersen, Kirkegt. 165, 5500 HAUGESUND	52 71 52 20
Helgeland:	Evald Hagenes, Veslefrikkvn. 13, 8800 SANDNESSJØEN	75 04 34 34
Kristiansand:	Agnete Lindeberg, Hanneviktoppen 37, 4629 KRISTIANSAND	38 03 19 27
Kristiansund:	Lisbeth Greger, Banavn. 7 b, 6500 KRISTIANSUND	71 67 28 81
Larvik:	Håkon Tryver, Helgeroavn. 16 e, 3290 STAVERN	33 19 86 88
Levanger:	Berit Strugstad, Bakkeveien 12, 7600 LEVANGER	74 08 12 15
Lillehammer:	Edmund Ekeland, Hammersengvn. 53, 2600 LILLEHAMMER	61 25 02 88
Lillestrøm:	Arve Dehli, Gml. Rovenvei 39, 1900 FETSUND	63 88 14 22
Lofoten:	Sverre Myrstad, Skjerstadvn. 19 c, 8200 FAUSKE	75 64 90 34
Molde:	Judith Kleppen, Elvegt. 13 c, 6400 MOLDE	71 25 25 15
Namsos:	Mary Solvik, Dr. Hummelsvei 6, 7800 NAMSOS	74 27 31 07
Nord-Østerdal:	Klaus Lillevold, Hesteskoen 2 b, 2500 TYNSET	62 48 11 51
Ofoten og Sør-Troms:	Olaug Lind-Olsen, Heggen allé 71, 9400 HARSTAD	77 06 26 30
Oslo:	Arne Kristensen, Larsbråtvn. 1, 0674 OSLO	22 32 30 12
Ringerike:	Edith Pedersen, Gøtzschesgt. 5, 3500 HØNEFOSS	32 12 86 60
Salten:	Roald Pettersen, Fredensborgvn. 114, 8003 BODØ	75 52 14 92
Sandefjord:	Sivert Svanes, Venusvei 9, 3226 SANDEFJORD	33 47 57 25
Sentrale enheter:	Arne Tofte, Per Morksv. 18, 2000 LILLESTRØM	63 83 89 23
Skien:	Olav Hantveit, Falkumsjordet 22, 3722 SKIEN	35 52 26 78
Sogn og Fjordane:	Jenny Riise, Bakkebøvn. 6, 6800 FØRDE	57 82 11 25
Stavanger:	Ingvar Ueland, Leitevn. 14, 4030 HINNA	51 58 72 20
Steinkjer:	Einar Henriksen, Postboks 1094, 7701 STEINKJER	74 16 95 97
Tromsø:	Leikny Nilsen, Strandskillet 3, 9008 TROMSØ	77 61 03 77
Trondheim:	Inger Qvam, Magnus Berrføttsvei 1 b, 7046 TRONDHEIM	73 91 81 50
Tønsberg:	Astrid Fagermes, Jupitervn. 6, 3113 TØNSBERG	33 32 57 10
Valdres:	Astri Jodalen, Øvreveien 33, 2900 FAGERNES	61 36 00 59
Østfold:	Ottar Midthun, Gaupefaret 11, 1712 GRÅLUM	69 14 03 52
Ålesund:	Helmi Ruud Olsen, Hatlevika 83, 6016 ÅLESUND	70 15 44 52